

Wysoki Komisarz Ligi Narodów w Gdańsku Dobrze spełnia swe obowiązki

Odrzucenie skargi Senatu Gdańskiego przez Radę L. N.

GENEWA, 24. 5. (PAT). Delegat W. Brytanji min. Eden przedstawił raport w sprawie kompetencji wysokiego komisarza Ligi Narodów w Gdańsku.

Raport informuje, że 25 marca r. b. prezydent senatu wygłosił przemówienie, w którym stwierdził, że opozycja utrudnia pracę senatu wysyłaniem ciągłych skarg do Ligi Narodów. Ponadto — zdaniem prezydenta Senatu — wysoki komisarz Ligi Narodów w Gdańsku nie zawsze spełniał swą rolę, zgodnie z opinią ludności gdańskiej, która sądzi, że wysoki komisarz winien wyłącznie sprawować funkcję arbitra w stosunkach między Polską a Gdańskiem.

Zdaniem wysokiego komisarza — głosi dalej raport — oświadczenie to zawiera zasadnicze nieścisłości, tyczące się charakteru i zakresu uprawnień wysokiego komisarza. Uważa on, że interpretowanie decyzji i rezolucji, tyczących się jego kompetencji należy do Rady Ligi Narodów. Skolej raport stwierdza, że Rada Ligi, która wielokrotnie w sposób jasny wypowiedziała się co do kompetencji wysokiego komisarza, nie uważa, by należało przeprowadzić analizę postanowień Rady, zwłaszcza, że Senat w swej odpowiedzi na notę prezydenta wyraźnie zaprzecza kompetencji wysokiego komisarza, określonych decyzjami Rady.

Również Rada nie mogłaby zgodzić się na to, by obywatele gdańscy, wysyłający petycję do Ligi Narodów, mogli być oskarżeni o brak lojalności w stosunku do Wolnego Miasta. Dalej Rada nawiązując do twierdzenia Senatu, że skargi opozycyjne utrudniają pracę Senatu, stwierdza, że dotychczas nie zauważyła, aby składanie petycji było nadużywane. Rada ogranicza się do postawienia wysokiego komisarzowi swobody w przeszkodzeniu ewentualnemu nadużyciu praw petycji na przyszłość. Ponadto referent proponuje, by Rada nie zatwierdzała krytyk, sformułowanych w stosunku do sposobu, w jaki wysoki komisarz sprawował swe funkcje, składała pod adresem wysokiego komisarza wyrazy szczerzego uznania za jego pracę oraz zapewniła o całkowitem zaufaniu Rady. Dalej raport donosi, że prezydent Senatu jest przeświadczony — głosi raport — że w osobie wysokiego komisarza znajduje trwałą podporę dla ścisłego stosowania konstytucji gdańskiej, oraz, że wysoki komisarz przekona się, że uwagi prezydenta Senatu nie miały na celu zaatakowania osoby Wysokiego Komisarza, z którym W. Miasto Gdańskie pragnie pracować w całkowitej harmonii.

Składając powyższy raport min. Eden oświadczył: Nie chciałbym pominąć okazji, by nie wyrazić mego głębokiego żalu spowodowanego, że prezydent Senatu Wolnego Miasta Gdańska w mowie politycznej sformułował mylne uwagi, dotyczące funkcji wysokiego komisarza Ligi Narodów w Gdańsku. Jestem pewny, że wyrażę opinię wszystkich innych kolegów, składając szczerze podziękowanie p. Lesterowi za znakomite sprawowanie przezeń jego trudnych obowiązków i zapewniając go równocześnie o pełnym naszym zaufaniu. Jesteśmy bowiem przekonani, że będzie on w dalszym ciągu zdolny wypełniać te trudne zadania ku całkowitemu zadowoleniu rady.

W dyskusji pierwszy zabral głos prezydent Senatu gdańskiego Greiser, który podziękował sprawozdawcy z bezstronny raport.

Następnie przemawiał delegat polski min. Komarnicki, który oświadczył, że przyjmując raport, pogratulował referentowi słusznego rozwiązania sprawy. Musimy wyrazić nasze zadowolenie, mówił min. Komarnicki, spowodowane tym, że raport potwierdza kompetencje wysokiego komisarza, którego głównym zadaniem jest czuwanie nad stosowaniem konstytucji gdańskiej. Stwierdziwszy dalej, że rząd polski przyłącza się do wyrażenia zaufania, jakim darzy ra da Ligi Narodów wysokiego komisarza p. Lestera, min. Komarnicki oświadczył, że Senat Wolnego Miasta, którego rola była szczególnie delikatna w okresie wyborów, wywołujących częste zatargi i powikłowania, jakiegoś rodzaju — jak wynika z raportu — całkowicie zgadza się z nami w ocenie sposobu, w jaki wysoki komisarz wywiązał się ze swego zadania. Rząd mój uważa, że teksty istniejące stanowią mocną podstawę w działalności wysokiego komisarza i jest głęboko przekonany, iż raport, który

tektury te potwierdza, zapewni wa-

runki harmonijnej współpracy pomiędzy wysokim komisarzem a obecnym Senatem, który już wielokrotnie dał dowód swej dobrej woli w stosunkach z rządem polskim.

Następnie przemawiał wysoki komisarz p. Lester, dziękując referentowi, oraz wyrażając zadowolenie z powodu tego, że Senat nie zamierza osobiście go atakować. Muszę nadmienić — oświadcza p. Lester — że stosunki osobiste pomiędzy Senatem a wysokim komisarzem są doskonałe i sądzę, że takimi pozostaną w przyszłości.

Ostatni zabral głos p. Greiser, który stwierdził, że Senat nigdy nie kwestionował kompetencji wysokiego komisarza. Jeżeli jednak Senat ukladając swe stosunki z wysokim komisarzem opiera się na rozumie, to ludność kieruje się sercem, a między sercem i rozumem istnieje różnica. Dlatego też żałuję, mówił prezydent Senatu gdańskiego, że wysoki komisarz nie w ten właśnie sposób interpretował mowę, jaką wygłosiłem w trakcie kampanii wyborczej i mogę go zapewnić, że niema pomiędzy mną a wysokim komisarzem żadnej różnicy.

OSTRZEŻENIE
Wobec ponownie rozszerzanych przez ludzi złej woli władzowski, mających na celu podważenie zaufania pałaczy do naszych glij „DWUWATKI” i „PREPAROWATKI”,
ostrzegamy
wszystkich, że winnych szerzenia, bądź lekkomyślnego powtarzania tych wieści pociągających będziemy do odpowiedzialności i karnej i materialnej.

Fabryka Glij „SOKÓŁ”
Wł. Kwaśniewski i Fr. Pacholczyk

Katolicka Jugosławia z radością oczekuje przybycia Ks. Prymasa Hlonda

Katolicy jugosłowiańscy z wielką radością przyjęli wiadomość o tem, że Ojciec Św. swoimi legatami na drugi narodowy kongres eucharystyczny w Lublanie mianował Ks. Kard. Prymasa Hlonda. Donosząc o tej nominacji Polskiej Katolickiej Agencji Prasowej, Sekeja Prasowa Kongresu w Lublanie pisze m. in.: „Z wielką radością oczekujemy chwili przybycia Ks. Prymasa i już naprzód wolamy: „benedictus, qui venit in nomine Domini”. Tymczasem na wzywaniu „Slovenica” modliliśmy się o rychły powrót do zdrowia, by Legat papieski mógł sprawować ciężkie obowiązki i zastępować Ojca św. na lublańskim kongresie.

Weselimy się niezmiennie z takiego wyboru i z tego, że nara będzie przewodniczył i zastępował Ojca na lublańskim kongresie nieustraszonego nieustraszonego kongresu, ciesząc się wspaniałym obywatelstwem, jedną z najbardziej imponujących postaci kardynalskiego kolegium. Znamy już i kochamy Jego postać z kilkakrotnych pobytów w Lublanie. Jeszcze żywo mamy w pamięci Jego

Ojciec Św.
potępia sterylizację
PARYŻ, 24. 5. (PAT). Agencja Hawasa donosi z Citta del Vaticano: przyjmując 400 uczestników międzynarodowego szpitalnictwa, ojciec święty wygłosił przemówienie, w którym podkreślił niebezpieczeństwo niemieckich teorii o sterylizacji.

Powrót Niemiec do Ligi Narodów

PARYŻ, 24. 5. (A.T.E.). Korespondent genewski dziennika „Oeuvre” donosi, że w kołach Ligi Narodów liczą się z możliwością rychłego powrotu Niemiec do Ligi. Według tych informacji nie jest wykluczone, że delegacja niemiecka weźmie udział we wrześniowym posiedzeniu plenarnym Ligi.

Premj. Goering w Budapeszcie

BUDAPESZT, 24. 5. (PAT). Premier gen. Goering przybył dziś popołudniem samolotem wraz z małżonką do Budapesztu. Gen. Goeringowi towarzyszą min. Keri i księżka Hesi Filip z małżonkami oraz dwaj podsekretarze stanu. Gości których pobyt w Budapeszcie na charakter przemiaty, powitała na lotnisku przedstawiciel premiera, głównodowodzący armii węgierskiej oraz poseł niemiecki.

poglądów co do jego kompetencji. Potem rada Ligi przyjęła raport min. Edena.

Protekcjonizm celny

GENEWA, 24. 5. (PAT). Rada Ligi Narodów kontynuowała na posiedzeniu dzisiejszym dyskusję nad sprawozdaniem, tyczącym się prac komitetu ekonomicznego. W raporcie tym, przedstawionym przez delegata polskiego, min. Komarnickiego, komitet ekonomiczny zwraca m. in. uwagę na niebezpieczeństwo zbyt ostrego protekcjonizmu celnego, stosowanego wobec produktów rolniczych. Protekcjonizm ten — zdaniem komitetu — może być szkodliwy nie tylko dla interesów rolniczych, ale również dotknąć może interesy państw, stosujących rygory protekcjonistyczne.

W dyskusji zabral pierwszy głos min. Komarnicki, który nawiązując do raportu komitetu ekonomicznego stwierdził, że trudno będzie osiągnąć poprawę sytuacji rolnictwa, jeśli równocześnie państwa o rozwiniętym przemyśle stosować będą nadmierne rygory celne w stosunku do produktów rolnych.

OSTRZEŻENIE
Wobec ponownie rozszerzanych przez ludzi złej woli władzowski, mających na celu podważenie zaufania pałaczy do naszych glij „DWUWATKI” i „PREPAROWATKI”,
ostrzegamy
wszystkich, że winnych szerzenia, bądź lekkomyślnego powtarzania tych wieści pociągających będziemy do odpowiedzialności i karnej i materialnej.

Fabryka Glij „SOKÓŁ”
Wł. Kwaśniewski i Fr. Pacholczyk

Katolicka Jugosławia z radością oczekuje przybycia Ks. Prymasa Hlonda

Katolicy jugosłowiańscy z wielką radością przyjęli wiadomość o tem, że Ojciec Św. swoimi legatami na drugi narodowy kongres eucharystyczny w Lublanie mianował Ks. Kard. Prymasa Hlonda. Donosząc o tej nominacji Polskiej Katolickiej Agencji Prasowej, Sekeja Prasowa Kongresu w Lublanie pisze m. in.: „Z wielką radością oczekujemy chwili przybycia Ks. Prymasa i już naprzód wolamy: „benedictus, qui venit in nomine Domini”. Tymczasem na wzywaniu „Slovenica” modliliśmy się o rychły powrót do zdrowia, by Legat papieski mógł sprawować ciężkie obowiązki i zastępować Ojca św. na lublańskim kongresie.

Weselimy się niezmiennie z takiego wyboru i z tego, że nara będzie przewodniczył i zastępował Ojca na lublańskim kongresie nieustraszonego nieustraszonego kongresu, ciesząc się wspaniałym obywatelstwem, jedną z najbardziej imponujących postaci kardynalskiego kolegium. Znamy już i kochamy Jego postać z kilkakrotnych pobytów w Lublanie. Jeszcze żywo mamy w pamięci Jego

Ojciec Św.
potępia sterylizację
PARYŻ, 24. 5. (PAT). Agencja Hawasa donosi z Citta del Vaticano: przyjmując 400 uczestników międzynarodowego szpitalnictwa, ojciec święty wygłosił przemówienie, w którym podkreślił niebezpieczeństwo niemieckich teorii o sterylizacji.

Powrót Niemiec do Ligi Narodów

PARYŻ, 24. 5. (A.T.E.). Korespondent genewski dziennika „Oeuvre” donosi, że w kołach Ligi Narodów liczą się z możliwością rychłego powrotu Niemiec do Ligi. Według tych informacji nie jest wykluczone, że delegacja niemiecka weźmie udział we wrześniowym posiedzeniu plenarnym Ligi.

Premj. Goering w Budapeszcie

BUDAPESZT, 24. 5. (PAT). Premier gen. Goering przybył dziś popołudniem samolotem wraz z małżonką do Budapesztu. Gen. Goeringowi towarzyszą min. Keri i księżka Hesi Filip z małżonkami oraz dwaj podsekretarze stanu. Gości których pobyt w Budapeszcie na charakter przemiaty, powitała na lotnisku przedstawiciel premiera, głównodowodzący armii węgierskiej oraz poseł niemiecki.

Baldwin premierem Anglii Eden — ministrem spraw zagranicznych

LONDYN, 24. 5. (ATE). Premier Mac Donald był dziś przyjęty na dłuższej audjencji przez króla Jerzego. Kola polityczne przywiązują doniosłą wagę do tej konferencji i podkreślają, że w ciągu ostatnich kilkunastu dni król udzielił 7-miu audjencji wybitnym członkom obecnego gabinetu, jak premierowi, który był poprzednio przyjęty w dniu 16-go maja, wicepremierowi Baldwinowi i ministrom Thomasowi, Simonowi i Edenowi. Uchodzi za pewne, że dzisiejsza audjencja, jak i

poprzednie rozmowy, dotyczyły bliskiego przekształcenia gabinetu. Rekonstrukcja rządu przybiera obecnie konkretne formy. Nie ulega wątpliwości, że stanowisko szefa rządu obejmie wiceminister Baldwin; uchodzi również za rzecz przesadzoną, że minister Simon ustąpi z Foreign Office i otrzyma tekę spraw wewnętrznych lub inne stanowisko w gabinecie. Najpoważniejszym kandydatem na ministra spraw zagranicznych jest minister Eden.

7 pytań Wielkiej Brytanji W związku z mową kanclerza Hitlera Czy będzie zwołana europejska konferencja pokojowa?

LONDYN, 24. 5. (PAT). Ambasador brytyjski w Berlinie sir Eric Phipps odwiedził dziś ministra spraw zagr. Rzeszy barona Neuratha, celem ustalenia bar dziej sprzeczowanego stanowiska Niemiec, w szeregu zagadnień, wysuniętych w 13 punktach Hitlera. Wśród spraw, których sprzeczowania domaga się W. Brytania, są następujące:

- 1) Rząd brytyjski pragnie uzyskać bardziej konkretne określenie warunków, wysuniętych przez Hitlera co do ustroju Ligi Narodów, zwłaszcza pragnąłby dowiedzieć się co miał Hitler na myśli, gdy wysunął żądanie równego traktowania i równych praw w ramach paktu Ligi. Rządowi brytyjskiemu chodzi tu przede wszystkim o wyjaśnienie, czy Hitler miał na myśli uzyskanie mandatów kolonialnych.
- 2) Rząd brytyjski pragnąłby uzyskać sprzeczenie poglądu niemieckiego co do wysuniętej przez Hitlera rewizji traktatów. Rząd brytyjski pragnąłby zwłaszcza dowiedzieć się jakiego rodzaju rewizję Hitler miał na myśli i o jakie „moralne i materialne uposiedzenia” mu chodziło.
- 3) Jakiego rodzaju niezbedne miały w systemie kolektywnym miały Hitler na myśli? Które postanowienia kolektywnego bezpieczeństwa byłyby dla Niemiec nie do przyjęcia? W jaki sposób proponują Niemcy rozwiązać zagadnienia zaopatrzenia w amunicję i broń zarówno w czasie wojny, jak i w czasie pokoju uczestników regionalnych paktów nieagresji?
- 4) Czy przyjęcie przez Niemcy zasady Locarno powierzonego oznacza również ograniczenie lotnictwa, ścisła kontrola międzynarodowa oraz nadzór nad lotnictwem cywilnym, aby zapobiec nadużyciu go w czasie wojny?
- 5) Jakiego rodzaju plan przewidywał Hitler, aby zapobiec zatruciu opinii publicznej w słowie, piśmie, w teatrze i kinematografii?
- 6) Rząd brytyjski pragnąłby, aby

Niemcy dokładnie określili jakiego rodzaju niepodległość gotowe są uznać w stosunku do zagadnienia austriackiego.

BERLIN, 24. 5. (PAT). Prasa niemiecka poświęca wielką uwagę artykułowi „Daily Telegraph”, wyliczającemu 7 pytań wyjaśniających rząd brytyjskiemu, w związku z mową kanclerza. Wszystkie dzienniki ogłaszają wiadomość tę na naczelnych miejscach,

Hitlerowcy atakują katolicyzm i inne wyznania

BERLIN, 24. 5. (PAT). Katolicka „Germania” donosi, że przywódca młodzieży hitlerowskiej w Turyni wydał rozkaz, zabraniający wszystkim członkom młodzieży hitlerowskiej jakiegokolwiek udziału w kierowniczej lub propagandowej akcji jakiegokolwiek związków religijnych. Zakaz ten wylicza wyznania katolickie i ewangelickie oraz t. zw. niemiecki ruch wyznaniowy. Poza tym zakaz obejmuje wszystkie poza wy-

żej wymienione istniejące jeszcze sekty i kierunki religijne. BERLIN, 24. 5. (PAT). Z Koblencki donoszą, że miejscowy sąd lawniczy skazał 2 proboszczów katolickich na 6. względnie 5 miesięcy więzienia. Jednemu z oskarżonych zarzucano „lekceważące przeciwstawianie narodowo - socjalistycznej akcji pomocy zimo-wej katolicką akcją „Charitas”. Drugiemu — „atakowanie z ambony młodzieży hitlerowskiej”.

Anglia dąży do opanowania Chin środkowych i basenu Jang-Tse

LONDYN, 24. 5. (ATE). — Agencja „Kokutsu”, powołując się na informacje, otrzymane z Ministerstwa Finansów, donosi, że Anglia przedsięwzięła szereg energicznych kroków celem całkowitego opanowania gospodarczego Chin środkowych i całego basenu Jang-Tse. W ciągu kilku dni Anglia nabyła większość akcji ko-

lei Kanton — Hankau, oraz prawo eksploatacji kopalni w prowincjach T sien — Tsi, Hunan i Sze-czuan.

Jak donosi japońska agencja te zdecydowane kroki Anglii, zmierzające do zapewnienia sobie hegemonji gospodarczej w Chinach, wywołały w sferach japońskich olbrzymie wrażenie.

Masowy przemarsz wiewiórek przez miasto syberyjskie

RYGA 24. 5. (ATE). Według doniesień z Moskwy w mieście Czarjyn w Syberji zachodniej zanotowano rzadkie zjawisko. Od strony zachodniej miasta ukazały się olbrzymie ilości wiewiórek sybe-

ryjskich, które przeszły przez miasto w kierunku wschodnim. Po drodze wiewiórki przepływały rzekę i posuwały się zwałtemi masami na wschód.

Próby telewizyjne w telefonach warszawskich

Telefony warszawskie nie ustępują pod względem technicznym ani telefonom londyńskim ani berlińskim, natomiast stoją na wyższym poziomie w porównaniu z telefonami w innych miastach europejskich. Nawet dodatkowe urządzenia telefoniczne osiągnęły szczybel najbardziej udoskonalonych aparatów w Sztokholmie i w Londynie, czego dowodem służyć może zaistnienie w swoim cza-

sie automatycznego zegara. Obecnie, jak wiadomo, czynione są próby z instalacją aparatów telewizyjnych w Londynie. O ile próby londyńskie wypadną pomyślnie, dyrekcja PAST niewątpliwie zapoczątkuje takie próby u nas. Spodziewać należy się rozpoczęcia tych prób, o ile nie stanie na przeszkodzie, już na je sieni roku bieżącego.

Poderżnęła gardło dziecku a sama skoczyła do studni

LWÓW 25. 5. — Wstrząsający dramat rozegrał się na Sygnówce pod Lwowem. 21-letnia żona montera Helena Domadzierska w chwili nagłego napadu szału poderżnęła gardło swej 3-tygodnio-

wej córeczce i sama skoczyła do studni. Oboje uratowano. Domadzierska od dłuższego czasu cierpiała na rozstrój nerwowy spowodowany brakiem środków na utrzymanie siebie i dziecka.

Praca w lasach policzona za areszt

KATOWICE 25. 5. — Przed sądem Grodzkim w Pszczynie odbył się ciekawy proces przeciwko kilku bezrobotnym oskarżonym o kradzież drzewa z lasów księcia Pszczynskiego. Sąd zasądził każdego z nich na grzywnę od 25 do

50 zł. a ponieważ wszyscy są bezrobotni i nie mogliby zapłacić wy mierzonych im grzywny, sąd polecił zasądzonym odpracować kilka dni w lasach księcia Pszczynskiego i policzyć dni pracy jako odbyty areszt.